

QUÉMÉIAD

AN

E Z A C ' H

Er blaves dec ha triuguent goude an trionac'heant,
Blaves a drubuillo, malheur ha nec'hamant ;
Dré ar séc'hour, da guenta, Doué neus dimp discoët
Ma tlezemp chang é vuè ha couitat er pec'het.

Nin né remp nep séblant dimeus é c'hourdouso :
Pep unan é c'heuilé bépret é penchencho,
Gourc'hemenno Doué né vijent quet heuillet,
Surtout ré an Ilis ue oanquet chilaouet.

Da vèner, da sadorn quic é vijé débret,
Ar sùl, ar gouéliou bers oanquet sanctifiet ;
An ourgouil é voa réglen péhini a réné,
Pel so nifoa den sonch deus an humilité.

Hon C'hrouer, ben er fin, deit a c'hé da scuisan,
Ha dré eur brézel sanglant deuet d'hon c'horrigan ;
Louis-Napoléon, empereur deus a Franç,
Voa eur franc-maçon bras casi hep conscians.

Diclério ré brézel, env hac e vinistret,
Hep na tud, nac armo, na netra bréparet ;
Deustu oa gret appel d'ar gard mobil yaouanc
Da zont diudan an drapeaux immédiatement.

Cals ané nifoa laquait lod dimeus ho mado
Da peàn conserivet da vont é no phlaço,
Nobstant da guément-sé lancet é an décret,
Neus quet da varc'hata, partio vézo red.

Neusé é c'helvjont hoas da zonnnet dan armé
Ar gos vilitairien hac achu o c'hongé,
Pa c'houler gouvernamant né oa man da répliquo :
Béta pemp bla ha trégont renejont tout partio.

Ah ! bebez traytourach goudé bout o galver,
O chassézeün d'ar pecho péré nifoa stennet ;
E bars er guer a Sédan ouspen peruguent mil den
A livré d'ar Prussiannet evel prisonniérien.

Oh ! trahison miliguet pini da virviquen
Goudé ma viet maro a boëso voar o pen ;
Potret ar gampr pa glevjont voa gret an drahison,
Ha goërsset armé Sédan gant an Napoléon,

Broclames ar républiq ar pevar vis guengolo,
Ha biquen raç Bonapari na c'houvernè hon bro ;
Vit répari an domach nifoa gret don armé
Voa red guervel tud al da bartio aré.

Ar célibatairien don beta daou ugent vla
Gret é voa dè appel ivé da bartia ;
Goudé trahison Sédan, Franç nivoa ar gréden,
Né oe quen en armé a cheffou treitourien.

En em tromplet e bet : béan oa c'hoas mæstro
Hac e nifoa desseing da zont da drahiso.
Bars er guer deus a Vetz ar maréchal Bazaine
Nifoa dindan é zrouad cant hanter cant mil den.

Goersset int bet d'ar Prusse da gargan é brisonio,
Da zibri gant anstur ha dor cofou goulo ;
An oll a grédé dè é oa quer imprénabl
Gant eun armé quen ponner hag eur chef quen capabl

Ar Prusset oc'hunan anzav ouienq ersad
Bazaine gant é armé oa capabl do fellad.
Abandonni ar siège, hasto gonet ho bro,
Pe autramant périssant dindan ar bouléjo.

Elec'h ober sortio, vel ma glégé ober,
Bazaine gant é armé chomel ré en quer,
Quen e éoa epuiset tout provision,
Vit cavet tu, dré ennon, da coach é drahison.

Metz hac é goarnison tont é hint bet goerset
Ha lest ar passaj libr gant on ennemiet
Vit donnet da guémer cant hanter cant mil den,
Da gresqui c'hoas an nombr deus ho frisonierien.

Consternet é voa n'oll pa glevjont ar c'hêlo,
Ma redenq oll, gant prés, da len an dépécho ;
Goudé bézan lennet laré n'eil d'éguilé.
Oa laquait un traïtour en chef voar an armé

Hag e nifoa commetet eur c'hrim impuissabl,
He hano bars an histoar da viquen responsabl.
Mar boa bras an drahison en Sédan comméet,
Né oa netra da c'homman mar veng comparajet.

Goerzet alc'heé ar Franc pene Metz trahiset (1)
Hag eur victoar ar c'haëran vit on enemiel.
En cas mé venq chaséet deus aa dro da Baris
Libr é ar passaj dè da retorn voar o c'his.

Chetu génet ar mempro deus ar gouvernamant
Hac an oll Francisien en généralamant
Clasq gout dré pez moyen cavet hoas soudardet
Da ober résistans enz an ennemiet.

Péré dré ma c'havancenq a riviné hon bro,
Pillal ar paysantet ha tanno ar c'hèrio,
Ha violé ar groagué ha goudé ho laso,
Bugalé ha tud cos a souffré ar maro.

Dré zeouarn an tirantet scoleit gant Lucifer,
Péré deu da spontan au Europ en eutier,
E laca o flijadur da seuil goad innoçant
Ha da henil ar plan dresset dé gant an aërouant.

Ouspen, men neus lennet é voar ar c'héloïo,
Me caveng bugalé vian bars en no c'haveillo,
Ma treantenq enné gant o baïonnettes,
Crimou é ra horreur d'ar sauvaget mémes.

Oh! bouchérien infam, lazo eun innoçant
Pini né mep leçon caus d'ar brézel présant.
Red vo ober moyen da sevel arméo
Da gaç an tirantet émes démeus hou bro.

(1) Pa gomzan deus a drahison Sédan ha hini Metz é lézan ar
responsabilité gant an nep e neus hé publiét da guentan.

Mempro ar gouvernament o deus considéret,
Oa pelloc'h impossubl espern an dud dimed,
An eil dé a vis du o deus décrétet,
Tout béta daou uguent vlas vigent mobiliset,
Décret trist ha glac'harus, mar boa biscoashini,
Pa renq an tad a famill sortial deus hé dy,
Quouitad hé tiégues ha monet dan armé,
Lésel en abandon pried ha bugalé.

Chétu groagué Kérien bréman bars en canvo,
O vélet o ézac'h o rencout partio,
A greis ma displijadur chagrin ha trubuillo,
Mé dastum mé oll gourach vit ésat disclério.

Eur c'héméiat an tristan péhini a néso,
Léc'h en parous Kerien ben eun neubent déio,
Mes antrepren ran muy vit a so nem galloud,
Mèn so bas a spéret hac incapabl a tout.

Mes quen mont deus ma bro carfen rei da intent,
Ar galonad é meus o quitat ma c'hérent,
Lancet é an décret gant ar gouvernament,
Réd o din partio na né ven quet contant.

Mes chétu men mantret beuet gant an daëro,
O rencout dilézel ma famill ha mé bro,
Oh! Itron Varia é gonsolation,
Ébars er momet man sicouret éc'hanon.

Deus tu oan inspiret da vont da govésad,
Da laquad ma iné paour gand Doué en stad vad,
Mont é ran gant an hent entrésa bourg Kérien,
Nem sonjal em bué oc'hober m'examen.

Ari on en ilis eus ar govision,
Léc'h ma meus obténet alies ar pardon,
Demeus ma péc'héjou en amzer dréménét,
Mésericord Doué neus é tout ancouact.

Mes hoas é c'hinvoquant assistanç en envo,
Rédoubli a ferveur crésqui ma fédénno,
Vit goul er c'hraç dober eur govision vad,
Dont eun den a vérit elec'h bezan coupabl.

Martézé évéach man é ma goéch divizan,
Da zonet da goves ébars an ilis man,
Ar govision éc'hallé martézé,
Dépandi deus ma sort pad an éternité.

Breman meus récévet an absolven général,
Goelc'het ma c'honscians ha prest dont dar bed af,
Eur c'hlizen a zouster a zisquen em c'halon,
Nem scuil daëro a gueun hac e gontrition.

Mé ho trugaréca madéles eun Doué,
Bréman vel eur merzer mé a yélo d'an armée
Otrou sant Per biniquet patron ar barous man,
Prosternet on dirazoc'h vit ar vech divisan.

Pa rencan scuil ma goad evid difen ma bro,
Maro on gant glac'har nem laret dac'h quenno,
Pedet hoas évidon mar plijo gant Doué,
Pa couien voar an dachen récévout ma iné.

Né allan hars pelloc'h eus eur mor a zaëro,
Dac'h c'honi ilis santel men lavar quennévo,
Dé draou gant en ilis bob da mé c'havancen,
Gant daëro mé div lagat er pavé a c'hlében.

Ari ébars véred mén a neus rémerquet,
Er plaç lec'h répos cals deus ma mignonet,
Na mén gléfoa ivé goudé fin ma bué,
Ma c'horf dont da répos er memes plaç ganté.

Mes Providanç Doué a zispos a hent all,
Ma vézin interret ébars é neur plaç all,
Mes né neus fors pelloc'h hei ma c'horf da vreino,
Dé re varn général men a rescusito.

Évit beza barnet gant ma Zalver Jésus,
Graç dimp oll da vézan deus aré évurus,
Ari voar ma vev ma zad men né meit goëlo,
Plaç an dour biniquet men cargué a zaëro.

Non quet évit pidi vit répos o iné,
Mes espéranc é meus mé pligo gant Doué,
Mar guint hoas gléourien de vadéles Divin,
Me c'haccordo dézé eur joaüstret hep fin.

Martézé voar ma bev ne aivo biquen den,
Da laret évidon an distéran peden,
Mes en parous Kérien a so inéo mad,
A sicouro n'anaon é neur fégon bénac.

Pa glévo ma bugalé pénos é vin maro,
Sambles gant ho mam baour i laei oferno,
Évit an délivranç ædus a iné o zad,
Pidi rainq hac ober eun alusen bénac.

Aï voar blacen er bourg ma fen ganin pléguet,
Evit parlant ouzin men né responten quet,
Adieu ta Kériennis quenno dac'h é laran,
Men a quemead ouzac'h vit ar vech divizan.

Bézet sonch ac hanon bars é no pédenno,
Me renti eun iné mad da Grouer en envo,
Donet é ran dar ger ha me c'halon fraillet,
Nen sonjal an daëro a scuillé ma fried.

Pe n'aruis ar guer oa me zy en canvo,
Né vijé quet gouassoc'h na pe vijen maro,
Div lagat ma friet gant an daërou beuet,
He c'halon gant glac'har éoa casi rarnet.

Ah ! pebes calonad é mei ma bugalé,
Ho tad a renq breman partio dan armé,
Nep é oa hon souten ébars en pep seçon,
Bremas hervé velan omp lest en anbanden.

Nem cousolet ma fried ha c'houi ma bugalé,
Lacait ho confianç en providanç Doué,
Biscoas den ne neus lest en abandon,
Mar nem recommandenq dézan a vir galon.

Da volonté Doué nem résinamp bopret,
Ra vézo é hano da virviquen meulet,
Da volonté Doué men a sô résinet
Mes dont é ra sonch dia deus ma c'hontrat eured.

Nin moamp sinet hon daou ennan voar ar paper,
En présenç au testo ar maest scol hac er mair,
Biquen séparation en trézomp né vijé,
Quen arujé er maro gant an eil pé éguilé.

A rest deus ma bué men a rei o canvo
Hac é bedou vidoc'h bété fin ma deio ;
Men gargé da vianan ma plie'ngé gant Doué,
Ebars er momet man, lacat fin d'am bué.

Doué neus a dra sur voarnoc'h é desseigno,
Oc'h lacai évurus adaré pé garo.
Birviquen évurus ne vent voar er bed man,
Deus a greis ma c'halon ar marv a zésiran

Ma sentfec'h eus m'avis né gomsfec'h quet a sé,
Goul é refec'h quentoc'h en iet gant Doué,
Pa po ré a chagrin deut da considéri
Sort tristoc'h évidoc'h vit en em gonsoli.

Meur a hini zo lest gant tiadon bugalé,
Hep sicour a hent all meit providanç Doué ;
Divoar boës oc'h mado c'hui bepret a vevo
Hac o pugalé baour entrétant é savo.

Men vel ez on forset da ober ma c'héméiat,
Bréman gléjen bézan ari en Boulbriac.
Arça, ma merc'h vian, quenno dac'h é laran,
Men ya doc'h embrassy vit er vec'h divizan.

Beyet fidel doc'h mamm queit a vo ni bué,
Graç dimp dé nem vélet en barados Doué.
Rannet é ma c'halon, émézi, ma zad quer,
O'velet é renquet partio deus ar yer.

N'allan quet résisto ous bolonté Doné,
Mes pidi rin vidoc'h béta fin ma bué.
Dac'h, c'hui, me map bian, é ran ma eil quéméiad,
Nem dolet hoas eur vec'h entre divrec'h o tad.

Bezetsoneh deus hoc'h mam : dac'h ec'h récommandan,
Gant carante eun tad, quenno dac'h é laran.
Oh ! ma zad, émézan, bété fin ma déio,
Quen hir a ma bué é padou ho canvo.

Neus meit Doué hep quen a guément a vé capabl
Da vusuilli er glac'har é meus eus o quouitad.
Dac'h ivé, Mari-Job, men lavar quennévo,
Pa né guir omp foreet da nem zispartio.

Chomet da essistan ma groeg ha mé bugalé,
Gret dè o péou en doubl quentoc'h vit mont ganté.
Bet persuadet mad, émézi, Jean-Mari,
Ne c'houléanquet gouel évit chom en ho ty.

Queit a c'houlonq ec'hanon chomet é rin ganté,
Men mou sonch ec'hanoc'h a rest deus ma bué.
Eus ma fried é meus c'hoas da guéméiadi,
Evel eur Vadalen mé guel o déplori.

Ari é, ma fried, an termen divésan,
Né allan bars pelloc'h, quenno dac'h é laran.
Doué d'ho sicouro aman voar an douar,
Graç dimp da nem vélet eun devez bars er gloar.

Coët é remp hon daou d'an donar fatiguet,
Né allemp quet sevel hep bézan sicouret ;
Doué a vadélès deuet don c'honforti
Pé a varvsemp hon daou ous en em sépari.

Pa deuas dam fried ar gallond nécessaire
Quéméadi res ouzin vel me c'hallé ober,
Cri a vijè er galon ha cri ma né ouelgè
Bars en Guernémanac'h eun dé nep a vijè

O velet an daëro dimeus ar femèlen
O laret dé fried : quennévo an traouien,
En traouien Josaphat aré nin nem vélo
Ha graç dimp da pignal assemblies en envo.

Bugalé, tad ha mam oll e voamp en canvo,
Da traou gant leur an ty a redè an daëro ;
Forcet on do c'hoatad, gant ar marv em c'halon,
En em rei dézè tout ma bénédiction.

Achui ran me zon é neur vont deus ma zy,
Excuset é c'hanon mar so faut en enni,
Beuet on a chagrin, sammet a trubuillo,
Né ma quet ma spéret en état da rimo.

Mes pa po é c'hlevet, mar plich dac'h éguisé,
Layaret eur bédén vit répos ma iné,
Nep é neus gret er zon é requè partio,
E nem récommandi é ra do pédenno.

Ober é ra parti dimeus an eil banden,
He hano Jean-Marie Nent, deus a barous Kerien ;
Dizrei é rai d'ar yer, goudé i boan, i fatiq.
Gant lôret ar victoar, *vive la république !*

(PROPRIÉTÉ.)